

Dambořice (okr. Hodonín)**„Spálený“.**

Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 57724,08; 1179815,50.

V roce 2019 bylo na polykulturní lokalitě Spálený v Dambořicích prozkoumáno celkem 12 pozemků, na kterých proběhly přípravné stavební práce nutné k výstavbě budoucích rodinných domů. Archeologicky pozitivní situace se pak objevily na třech parcelách. Celkem zde bylo prozkoumáno 5 sídlištních objektů. Jednalo se především o běžné sídlištní jámy či zásobní jámy s nepočteným materiálem z mladší doby kamenné (viz kapitoly Neolit a Eneolit). Nejvýraznějším prozkoumaným objektem v roce 2019 byla laténská zemnice obdélného půdorysu s obvyklou kúlovou konstrukcí v kratších stěnách. Z její výplně byl vyzvednut soubor keramiky a několik menších fragmentů železných předmětů.

Výzkumy prováděné v roce 2019 tak výrazně rozšířily poznatky získané ze záchraných výzkumů v minulých sezónách a budou zde pokračovat i v následujících letech.

Na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-43-24, je v prostoru stavby uvedena poloha „Spálený“. Lokalita je značně svažité v rozmezí nadmořských výšek 235–250 m n. m.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Dambořice (Hodonín District), “Spálený”. A sunken hut belonging to La Tène period was excavated during a rescue excavation in 2019.

Marek Lečbych

Dětkovice (okr. Vyškov)**Extravilán.**

Doba halštatská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – Y: 558837,78; X: 1157663,59.

Záchraný výzkum proběhl během stavby protipovodňových opatření na Dětkovickém potoce, jižně od obce. Úzké údolí potoka je zde sevřeno příkrými svahy. Zkoumaná plocha byla sledována během skrývek ornice na svazích suchého poldru, během těžby hlíny na stavbu sypané hráze a v neposlední řadě během úpravy toku Dětkovického potoka, která spočívala ve vybudování meandrů a tůní. Během skrývek ornice byly odkryty 3 archeologické objekty. Na ploše v místech těžby hlíny pro sypanou hráz poldru jsme prozkoumali tři do svahu zařízené objekty. Jednalo se sídlištní jámy protáhlého (objekt 502) či přibližně kruhového tvaru (500 a 501). Jámy 501 a 502 obsahovaly netypickou pravěkou keramiku a nebylo možné je blíže datovat. Jen objekt 500 obsahoval keramické zlomky ze starší doby železné.

Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Dětkovice. (Bez. Vyškov). Hallstattzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Blanka Mikulková

Držovice (k. ú. Držovice na Moravě, okr. Prostějov)**„Košské trávníky (Horka)“.**

Pozdní doba halštatská. Aktivita. Nomádské kultury. Detektorový nález.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000 list 24-44-07, širší okolí bodu vymezeného koordináty 386/228 mm od Z/J s. č.

Mezi souborem předmětů předaných ke zpracování a následnému odevzdání příslušným sbírkotvorným organizacím (podrobněji viz k. ú. *Čechy pod Kosířem* v tomto oddíle) byl i hrot šípu východního typu z k. ú. Držovic na Moravě – poloha „Košské trávníky“ (nálezce Pavel Kučera z Prostějova). V literatuře se objevuje spíše pomístní název Horka, kterým je pojmenováno výraznější návrší na levobřeží Romže na rozhraní k. ú. Smržic a Držovic. Hrot náleží k chronologicky mladší skupině trojbrých hrotů s vnitřní tulejkou, dle dělení A. Kozubové (2013) se jedná o typ I 3a (obr. 4: 6) a lze ho zařadit do tzv. II. (mladšího) horizontu výskytu nálezů východního typu ve střední Evropě, fáze HaD2–HaD3 (Klápa 2016, 97; podrobněji viz k. ú. *Čechy pod Kosířem* v tomto oddíle). Z této polohy byly již v minulosti publikovány dva trojbrých hroty s vnitřní tulejkou a jedna hadovitá záušnice obdobné datace (Bartík et al. 2017, Fig. 2: 15, 16; Fig. 5: 14).

Literatura

Bartík, J., Čermáková, E., Čiřáková, V., Čiřmář, I., Čiřmář, M. (†),

Daňhel, M., Fojtík, P., Frolík, J., Golec, M., Kalábek, M., Klápa, O., Knotek, P., Komoróczy, B., Langová, J., Merta, T., Musil, J., Novák, M., Popelka, M., Rožnovský, D., Říčan, D., Sedláček, R., Schenk, Z., Šín, P., Šmerda, J., Tomešová, B., Válek, D., Vích, D., Vránová, V., Waldhauser, J., Zeman, T. 2017: The Vekerzug and other Eastern cultures in the Czech Republic. *Studia Archaeologica Brunensia* 22(1), 27–68.

Klápa, O. 2016: „Skýtské“ nálezy na Moravě. Rkp. bakalářské práce.

Slezská univerzita. Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Ústav archeologie. Uloženo: Univerzitní knihovna Slezské univerzity.

Kozubová, A. 2013: *Pohrebiská vekerzugskeje kultúry v Chotíne na juhozápadnom Slovensku. Vyhodnotenie*. Dissertationes Archaeologicae Bratislavenses 1. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

Summary

Držovice (Držovice na Moravě cadastre, Prostějov District), “Horka”. A detector find of a bronze arrowhead dated to HaD2–HaD3 horizon of the Early Iron Age refers to other finds already known from this site.

Adam Fojtík, Marek Novák, Miroslav Popelka

Dřínov (k. ú. Dřínov u Kroměříže, okr. Kroměříž)**Intravilán, parc. č. 186.**

Doba halštatská, doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000 list 24-42-14, střed stavby v okolí bodu vymezeném koordináty 243/343 mm od Z/J s. č.

Při stavbě rodinného domu bylo narušeno větší množství archeologických situací (viz oddíl Středověk a novověk) mezi kterými byla i jedna sídlištní jáma, datovaná průkazně do halštatského stupně HC platěnické kultury. Jako intruze byl v jednom případě v mladohradištním objektu rozpoznán také typický laténský materiál (výduť svisle rýhovaného hrnce/situly).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Dřínov (Dřínov u Kroměříže cadastre, Kroměříž District), Plot No. 386/1. Among other features dated mostly to the Early Middle Ages, only one storage pit belonging to HC phase of Platěnice culture was documented. One pottery sherd refers to the Late Iron Age settlement (?) nearby.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Hnojice (okr. Olomouc)

„Hnojické náplatky“.

Doba laténská. Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

V roce 2018 našel pan M. Zahradníček v poloze „Hnojické náplatky“ dva střepy, které můžeme zařadit do mladší doby železné. Jde o jeden okrajový fragment situlovité nádoby s dochovanou železnou reparační svorkou pod okrajem. Druhý zlomek představuje část prstencové podstavy nádoby. Oba exempláře lze obecněji zařadit do stupňů LT B – LT C. Nelze vyloučit, že s těmito nálezy souvisí polovina čokovitého korálku z modrého skla. Popsaná keramika a torzo korálku nejspíše v této poloze indikuje možné osídlení z mladší doby železné. Zároveň by se jednalo o dosud neznámou laténskou lokalitu na Šternbersku.

Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Hnojice (Bez. Olomouc), „Hnojické náplatky“. Latènezeit. Einzelfunde. Oberflächensammlung.

Lukáš Hlubek

Holubice (okr. Vyškov)

Kruh.

Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK – Y: 583915.6; X: 1164252.65.

Pokračující masivní bytová výstavba v severozápadní části Holubic, v někdejší místní části Kruh přispěla k objevu dosud neznámého sídliště z mladší doby železné. Prozkoumali jsme zde 53 sídlištních objektů. Z části šlo o kulové jamky a jámy různého účelu, jeden objekt měl výrobní charakter, nedílnou součástí sídliště bylo i osm polozemnic s klasickou konstrukcí tvořenou dvěma kůly v kratších stěnách. Z mnoha kulových jamek nahodile roztroušených po ploše se podařilo identifikovat jednu nadzemní stavbu, tvořenou čtyřmi mohutnými kulovými jamkami. Již zmínovaný výrobní objekt sloužil pravděpodobně k výrobě keramiky, uvnitř objektu jsme našli několik kruhových jam zaplněných surovým grafitem, uprostřed objektu byla umístěna menší kruhová pec. Sídliště se nachází na výrazném východním svahu, tomu se přizpůsobilo i rozmístění a zahloubení objektů do terénu. K bohatému souboru nálezů patří zlomek náramku z modrého skla, železné předměty, keramika, přesleny, keramická kolečka, kostěné nástroje, kamenná drtidla a zlomky žernovů.

Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Holubice (Bez. Vyškov). Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Blanka Mikulková

Hulín (okr. Kroměříž)

„Hřebavec“.

Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1 : 10 000 list 25-31-07, v pásu mezi hraničními body určenými koordináty 308/256-351/63 mm od ZJ s. č.

V návaznosti na rozšiřování hulínského těžebního areálu probíhají v jeho nejzápadnější SZ části od konce roku 2019 také pravidelné archeologické dozory. Při letos zahájených pracích byl zatím na ploše, jejíž celková výměra bude necelý jeden hektar, prozkoumán jeden zahloubený objekt z doby laténské a jeden relikv chaty z doby hradištní (viz oddíl Středověk a novověk), které prostorově působí poměrně soliterním dojmem. Nicméně z předchozích výzkumů je zřejmé, že laténské osídlení souvisí s ojedinelými nálezy, získanými při skrývkách v roce 2015–2016 v poloze „Zadní suché“ (Fojtík, Popelka 2017, 239; Geislerová, Parma a kol. 2018, 231–232).

Literatura

Fojtík, A., Popelka, M. 2017: Hulín (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 58(1), 239.

Geislerová, K., Parma, D. a kol. 2018: *Výzkumy – Ausgrabungen 2011–2016*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Summary

Hulín (Kroměříž District), “Hřebavec”. Only one settlement pit and several pottery sherds dated to the Late Iron Age were found during the continuation of expansion of the mining area Hulín.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Cholina (okr. Olomouc)

„Farská“.

Doba halštatská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK – 561236.39 . 1112951.21, 561163.38 . 1113250.25.

V listopadu roku 2019 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc záchraný archeologický výzkum na stavbě vodovodu v extravilánu obce Cholina. Během výzkumu bylo prozkoumáno celkem 39 sídlištních objektů z období neolitu (kultura s lineární keramikou) a starší doby železné. Lokalita se nachází na severozápadním okraji obce, na poli jižně od kostela a hřbitova, v nadmořské výšce 277–278 m, ve svahu mírně klesajícím východním směrem k intravilánu obce Cholina. Potok Cholinka se nachází jižním směrem od zkoumaných objektů ve vzdálenosti cca 190–450 m.

Halštatskému stupni slezskoplatěnické kultury náleží nejméně 10 sídlištních objektů – kulové jamky, zásobní jámy, žlábek, polozemnice. Z objektů pochází poměrně početný soubor archeologických artefaktů (keramika, zvířecí kosti, mazanice).